

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gid., za pol leta 1 gid., za četrt leta 50 kr. **Naročnina** naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Spodnje štajersko nemštvo.

V nemškem taboru je zadnje dni grozen krik. Kdor bi ne poznal naših avstrijskih razmer, bi mislil, da se podirajo vsi stebri avstrijskega nemštva, ali pa, da Slovenci Nemce že kar na meh deró. Po vseh nemškonarodnih listih je grozno rotenje in vzdihovanje, pa tudi zabavljanje proti vladi. Tudi nemškoliberalni listi ne morejo obraniti mirne krvi.

Kaj se je pa tako strašanskega zgodilo. Vlada hoče v Celju osnovati na gimnaziji slovenske paralelke, ali bolje rečeno dvojezične, kakor so v Mariboru in imenoval se je jeden Slovenec za okrajnega nadzornika v Brežicah in pa za Koroško je izšla neka odločba, da slovenske občine smejo dopisovati z višjimi oblastmi v slovenščini in se zaradi tega župani ne smejo kaznovati. To so tiste tri strašne stvari, zaradi katerih naši štajerski in koroški Nemci kar besné.

Kdor bi te razmere sodil nepristransko, bi pač moral misliti, da to ni nič tacega. Pravih Nemcev se te stvari prav nič ne tičejo. V Celju je sedaj popolno nemška gimnazija, katera tudi v bodoče ostane. Nemci zatorej prav nič ne izgube. V breškem okraju bivajo skoro sami Slovenci in torej se o kakem prikrajšanju Nemcev niti govoriti ne more, ako je imenovan za šolskega nadzornika Slovan. Nemcem škodovati ne bode mogel, ker jih ni, posebno o kakem stalnem nemškem prebivalstvu se tamkaj govoriti ne more. Odločba na Koroškem se tiče le slovenskih občin in še te se ne silijo, da morajo v slovenskem jeziku dopisovati, temveč je le njim dovoljeno. Nemški župani bodo v bodoče tudi lahko nemško dopisovali vsem uradom. Zares navadno misleč človek pač ne more pojmiti,

kako se more tukaj govoriti o kakem oškodovanju nemške narodne posede.

Vendar se je zdelo nemško-narodnim Nemcem zaradi tega potrebno sklicati dva shoda, da protestujejo proti takemu tiranskemu postopanju. Prvi shod je bil na Dunaji, ki se je pa bil popolnoma ponesrečil. Nemškoliberalna stranka se ga ni udeležila in za skleneno resolucijo se tudi ni nihče dosti brigal. Gospodje so mislili, da bodo s svojim kričanjem ves političen svet vrgli s tečajev, ali imeli so priliko, da so se prepričali, da so njih sile le še preslabe. Dne 3. t. m. je pa bil shod v Gradcu, katerega se je udeležilo več štajerskih in koroških deželnih in državnih poslancev in nekaj županov štajerskih mest in trgov. Natančneje se danes s tem shodom ne moremo baviti, spregovoriti je nam le nekaj o štajerskem nemštvu.

Seveda je na tem shodu govoril tudi znani zastopnik celjskega mesta v državnem zboru dr. Foregger. Ta mož je posebno dosleden v svojih izvajanjih. Tako je bilo tudi ta dan. Baš iz njegovega govora bi morali posneti, da je ves strah za nemštvo popolnoma izmišljen. Trdil je, da so se od 1880. leta do 1890. na Štajerskem Nemci pomnožili za 667%, Slovenci pa le za 311%. Navajal je, kako se je odnosno pomanjšalo število Slovencev v Mariboru in v Celju celo samo ob sebi. Iz tega bi pač morali sklepati, da se štajerskim Nemcem ni bati za obstanek, ki se vendar tako množe, pač bi se pa morali za obstanek bati mi Slovenci. Umljivo li pač bode, ko bi se mi pritoževali, ne pa Nemci.

Če so trditve gospoda dr. Foreggerja osnovane, mora štajersko nemštvo imeti pač v sebi toliko moči, da se mu ni treba bati slovenske gimnazije, še manj pa slovenskega nadzornika v

Brežicah, ali pa otroškega vrta v Mariboru, katerega je drugi govornik na tem shodu navajal, kot kratenje nemške posesti. Nemci se radi tudi sklicujejo na svojo veliko kulturo. In gotovo je v tej kulturi velika duševna moč. Taki kulturni narod bi pač ne smel imeti nobene skrbi, da bi ga mogli odriniti maloštevilni po mnenju štajerskih Nemcev, zaostali Slovenci. S tem, da gospodje tako javkajo o nevarnosti, ki preti nemštvu, preddajajo tistemu nemštvu najslabše spričevalo, dajo mu spričevalo, da nima prave življenske moči v sebi.

Strah gospodov se nam zdi malo razumljiv, ako se ozremo nekoliko po jugoštajerskih mestih, ne izvzemši Celja. Vsi ti Nemci, razen nekaj uradniških rodbin, so le umetni Nemci in se le umetno vzdržujejo. Vsim teče gladko slovenski jezik, ker brez slovenščine bi še niti živeti ne mogli. Nemščina pa marsikateremu južnoštajerskem Nemcu dela grozno težavo. To umetno nemštvo se da le toliko časa držati, dokler najde zdatno podporo v nemškem uradništvu. Zato je pa tak strah pred nekaterimi slovenskimi profesorskimi rodbinami, ki bi s slovenskimi paralelkami, oziroma s posebno slovensko gimnazijo prišli v Celje. Če se slovensko razumništvo v Celju pomnoži, se bodo kmalu Nemcem izneverili mnogi sedanji za silo Nemci. Vsaj jih pač nemštvu le največ to drži, ker je le „moderno“. Če pa slovenstvo moderno postane, pa se bodo hitro izredčile nemške vrste. To vedo dobro kolovodje južnoštajerskih Nemcev, zaradi tega pa tak strah pred slovenskimi paralelkami, oziroma pred posebno slovensko gimnazijo.

Gospod Wokaun se je izrazil, da če se Slovincem dovoli posebna nižja gimnazija, da bodo Slovenci zahtevali kmalu višjo gimnazijo. Gospod

LISTEK.

V spomin drd. Frančišku Kapusu.

Pallida mors aequo pulsata pede
pauperum tabernas,
Regunque turres

Horacij.

Gadna krivica in smrt nam v Ormožu tlači Slovence,

To je protivnikom slast, akopram ni jim na čast. Zopet izginol je mož, ah, iz narodnjaškega kroga,

Mož v svoji stroki učen, rane je smrti bil plen. Kdo bi si mislil gledeč v cvetoče, a možko mu lice,

Da neizprosna ga smrt v kratkem zavije v svoj prt.

Vroč je željo imel, v korist biti svojim rojakom, Želja je bila zaman, kratka ko jutranji san.

Res je človeku težko, če često in resno pomisli, Kako nestalen je svet, kako so prazne želje Lep bil življenja mu čas, jednak dnem cvetočega maja,

Toda le kratek je bil, kratek ko zorin je svit. Revnim, premožnim ljudem smrt vedno jednako postilja.

Tako je bilo in bo, dokler bo vrtel se svet. Njega med živniki ni, zatorej spomin mu ostani Trajen spomin mnogo let, naše ljubezni dokaz. B. Flegerič.

Milostljiv aga.*)

Slika iz Bosne. M. O. M.

Kedar pritisne najhuja zima, kedar se začne trgati kamen od kamena in skorja pokati na drevju — tedaj beda kraljuje. Ni to, ljudje, tako — kedar vi sedite okoli mize in uživete vsakovrstna jedila, a peč se žari. Naj sever vije in brije — vam se dobro godi. Ali da bi vas pot zanesla v Bosno, kjer pred nekoliko leti ni bilo utrjenih potov, v sredi zime, kedar se nebo razvedri, pod nogami škriplje zmrznen sneg — ali da bi gazili po snežni luži, zavetja pa nikjer!

Okusil sem tudi jaz te ljute zime, ko sem bil na potu; bilo je pred nekoliko leti — recite zgoda ali nezgoda — in jaz sem krenil tri dni pred Božičem na pot s svojo ženo. Jeden voz — nas pa osem; pet otrok, žena, jaz in naš kočijaž Sulejman. Pot, da bi te Bog varoval takega pota! Zdaj se ti zdi, da se spenjaš proti nebu pod oblake, zdaj se zopet podiš po globoki dolini, malo ravni na visočini, zopet neprestano

*) Aga je turški gospodar, posestnik.

navzgor in navzdol kakšnih sto kilometrov pota — a povsod je gozd in planina.

Vedro je bilo nebo, kakor ribje oko — pa grozno mrzlo. Zemlja je zamrznila kakor kost, goli gozdi so z ivjem pokriti — in brilo je — uh! V kratkem se nebo prevleče z meglami in sneg začne padati — ne v malih kosmah, temveč kakor cunje. — Dvanajst ur potuješ raje peš, nego li z vozom, a nikjer ni ne hiše ne sela do jedine krčme na planini, katero zovejo „Devetina-han“, kjer nismo našli razven črne kave niti drobtinice kruha.

Ali čvrsta kost in vroča kri vse premaga.

Dohiti nas noč. Do druge gostilne ni bilo daleč, kakih sedem ur se pelješ po pustih in gozdnatih krajih; sela so povsod neznatna. Pozno po noči smo prišli do gostilne. Ne vpraša se tu, je li dovolj prostora, da bi se vsedlo in prenočilo, samo da imaš glavo pod streho — pa je, kakor je — zlata je vredno.

Krčma! To vam je stara, prostorna, pa trohljiva kočja, sama pri potu. Pred krčmo je bil prazen voz in nekoliko tovornih konj; na vratu so jim škrljajali zvončki. Šli smo torej v gostilno; okoli ognjišča so sedeli vozniki. Na ognjišču živo plamti poleno in nekaj suhljadi. Na levi strani je soba za krčmarja, na desni pa za popotnike.

zastopnik celjskega mesta, v deželnem zboru, je imel v tem oziru prav in mu že danes na vse ušesa povemo, da poprej ne menjamo, da bomo tudi to dosegli. Seveda povsem vsega gospod poslanec ni povedal, zakaj se Nemci v Celju boje tako slovenske gimnazije; zato pa hočemo mi povedati, boje se, da bode mnogo bolje obiskovana nego nemška, in se že sedaj boje, da bi zlasti obstanek višjih razredov, kedaj utegnili še priti v nevarnost, ker zanj mej štajerskimi Nemci ne bode mogoče zbornat zadostnega števila učencev. Slovenci pač ne bomo nikdar zahtevali odprave nemške gimnazije, ker vsakemu privesčimo sredstvo za izobraževanje v svojem jeziku, ali razmere same utegnejo še v kaj tacega siliti.

Iz navedenega postane jasen ves krik v nemškem taboru. Gospodje vedo, da dolenještajersko nemštvo nima naravno življenskih sil v sebi, in se more celo dvigati le z umetnimi pripomočki in zaviranjem gospodarskega in duševnega razvoja Slovencev. Nemška kultura, teh Nemcev tudi ne more rešiti, ker so jo še premalo okusili in ker zanje tudi ni povsem prebavljiva.

Danes smo spregovorili o južnoštajerskem nemštvu sploh, drugi pot pa hočemo še spregovoriti o nekaterih drugih straneh tega znamenitega shoda.

Govor drž. poslanca dr. L. Gregoreca

v seji drž. zbora dne 21. aprila 1894.

(Konec.)

L. 1891 imel je tedanji minister Gautsch 33 takih peticij v rokah. Petit se je v vseh jednako glasil, namreč: uvedenje slovenščine kot učni jezik za slovenske otroke in nemščine kot učni predmet začeni s 3 letom. Minister Gautsch je bil vsled tega jako zlovoljen in se je tudi v tej visoki zbornici jako neprijazno izrekel. Rekel je, da se je to načrtoma uprizorilo. To so vendar čudne besede za kakega ministra; moral je vendar vedeti ali pa je moral to izvedeti od poslancev, da, če se načrtoma agituje in germanizuje, je pač tudi obramba po načrtu dovoljena. Sicer je on samo jedno jedino peticijo ugodno rešil in tako so Slovenci po dolgem času zopet dobili prvo slovensko ljudsko šolo v Rožni dolini. (Posl. Ghon: Občina sama je pa sedaj zopet protestovala!) Ali kako se je ta protest izposloval? To je drugo vprašanje. (Posl. Ghon: Pojdite po občinah in vprašajte župane in občinske predsednike!)

Minister je samo jedno peticijo ugodno rešil, druge pa je dal dež. šolskemu svetu, naj o njih poizveduje in naj jih reši. To spominja na bajko o ovci, volku in kraljevskem levu. Ovca se je pri kralju živalij pritožila radi zlega, katero jej

provročča volk. Lev pa ni hotel soditi, nego je vse prepustil volku v uradno rešitev.

Predno pa se je dež. šolski svet lotil reševanja teh peticij, izšel je ukaz na prebivalstvo, naj sestavi protipeticije; in kadar so potem take protipeticije in protiresolucije došle v Celovec, so se dotične resolucije takoj rešile, seveda neugodno.

Posl. Ghon: Kdo pa jih je odposlal? Občine? Neposredno občine?

Posl. dr. Gregorec: Iz Celovca.

Posl. Ghon: Od občine?

Predsednik: Prosim, da ne motite govornika.

Posl. dr. Gregorec: Tiste peticije pa, proti katerim se niso mogle spraviti na dan nasprotno peticije, obleže in se ne rešujejo.

Posl. Ghon: Nobene take se ne najde.

Posl. dr. Gregorec: Vender jih je nekoliko nerešenih.

Posl. Ghon: Ne, vse so rešene.

Posl. dr. Gregorec (nadaljevaje): Mej tem torej traja šolska borba na Koroškem naprej, in uprav čuditi se moram, kako premetenost kaže tu povsodi deželni šolski svet in kako samovoljno navadno postopa. Ako nasprotno peticije več ne pomagajo, se loti tega, da na kratko dotične proseče občine razbije na dvoje v dve novi občini. S tem odpade pritožujoči se subjekt in akcija Slovencev je preprečena. (Veselost.)

Dolgo vrsto let si je pomagal deželni šolski svet z nekako zlorabo § 6. državnega ljudskošolskega zakona, da je odklanjal slovenske peticije; naročil si je namreč pri vsaki taki peticiji izjavo nemškega deželnega šolskega sveta; seveda je bila ta izjava vselej in redno proti slovenskemu pouku. To zlorabo ustavila je odredba naučnega ministerstva leta 1890. Potem je izumil deželni šolski svet drugo sredstvo. Bilo se je bati, da bi utegnili vendar-le prodreti občinska zastopa žabniški in globasniški s svojima pritožbama pri ministerstvu. To se je moralo preprečiti. In kako? Razdelilo se je brez pomisleka utrakvistično šolo v Žabnici v dve jednorazredni šoli; jedna ostane utrakvistična, druga lahko postane slovenska.

Zdaj bodem po rečenem podal majhno sliko šolskih razmer na Koroškem. Slovenski ljudski šoli sta zdaj dve, jedna jednorazredna na Jezerškem in jedna štirirazredna v Št. Jakobu; razdeljene šole pa so štiri v Žabnici in v Globasnici, kjer je le 31 nemških otrok poleg 864 slovenskih. (Čujte! Čujte!)

Potem so utrakvistične šole, in sicer jih je 84, v krajih, kjer Slovenci stanujejo zdržema in v kompaktnih masah. Te šole obiskuje 10.188 slovenskih in 1861 nemških otrok. Nemških šol v slovenskih krajih je 24, katere obiskuje 1316 nemških in 1311 slovenskih otrok.

Na 114 šolah na Koroškem, v katere zahaja 14.132 slovenskih šolskih otrok, poučuje

hrane. Ona pa se začne na vse mogočne načine izgovarjati, da nima ničesar, razun one kaplje mleka, ki jo je otrokom dala.

Opazil sem, da onega starca kličejo „aga“: spet mu ponudim besedo s polnim naslovom, a on-kratko odgovori ter zopet molči kakor poprej.

Otroci so ti ozebli. Naj ležejo, pa se bodo ogreli. — To so bile jedine besede, katere je brez vprašanja odgovoril.

Mine dobra ura. Otroci so pospali, kakor poklani; mi smo jih odeli in pokrili z odejami.

Bilo je menda polnoči. Vse je spalo, samo jaz sem bedel, ker nisem mogel očij zatisniti. V peči je žarel trehljiv štor, poleg peči je dremal in prel beli maček, in blede svetilo slabe luči je komaj na pol razsvitljevalo zakajeno sobo. Mnóžica ščurkov iz pečnih peklin je pretrgavalo s svojo pesmijo glasno smrčanje ljudi in ozebljih otrok; po stenah pa so lazile zviše stenice v tolikem številu, kakor da bi bile stene s krvjo poškrapljene.

Zdajci zalaja pes pred krčmo. Pred gostilno se začuje ropot; nekdo stoče, nekdo kolne, nekdo zopet kliče Boga na pomoč. —

(Konec prihodnjic.)

202 učitelja; mej temi jih je 120, ki so deloma zmožni slovenščine, 82 pa jih umeje samo nemški. Ako prosijo slovenske občine, da se nastavijo slovenščine zmožni učitelji, pravi deželni šolski svet navadno, da nima tacih učiteljev na razpolaganje.

Tu imam tak odlok z dne 18. januarja 1894. l., ki ga je dobil krajni šolski svet v Kotmari vasi; v njem se čita: „... nastaviti kratkim potom take učne moči ni mogoče, ker manjka slovenščine zmožnih učnih sil, zaradi česar ostane nekaj družih učnih mest, na primer v Srednji vasi in v Grečah, začasno praznih.“

Deželni šolski svet se torej izgovarja s tem, da nima slovenščine zmožnih učiteljev na razpolaganje; pravilneje bi moral reči, da jih neče imeti (Tako je!); kajti če bi jih hotel imeti, bi moral več storiti za naraščaj slovenščine večjih učiteljev na učiteljišči v Celovci. Na tem zavodu je zdaj le 33 slovenskih obiskovalcev poleg 148 nemških in slovenščina ni obligaten predmet. (Čujte! Čujte!) Tu ne gane deželni šolski svet niti roke niti noge. Drugič: On preganja slovenske učitelje (Tako je!) Saj neče slovenskih učiteljev. (Posl. Ghon: Ne segajte tako daleč! — Posl. dr. Ferjančič: On terorizuje!) Terorizuje in preganja jih, imeti hoče le nemške učitelje ali slovenske renegate. Ne bodem navajal imen, obljubil sem to g. Ghonu pošteno in bodem tudi pošteno mož-beseda. Torej le na splošno. Neki učitelj prišel je pri okrajnem glavarju v sum, da goji gotove simpatije za slovensko šolsko društvo. To se je moralo kaznovati. Bil je za kaznen premeščen in je moral z ženo in 5 otroci sredi zime seliti se 12 ur daleč. Drug vrl učitelj ni mogel dobiti službe in je zato odšel s Koroškega. Zopet drug slovenski učitelj, vrl mož, kar je priznal celo šolski nadzornik, moral je letos ostaviti Koroško. Ta učitelj je trikrat kompetiral za slovensko učno mesto na ljudski šoli v Št. Jakobu, je bil jedini prosilec in vender ni dobil službe. Da bi se ta služba ne razpisala v četrtič, je poslal deželni šolski svet tja učiteljico. (Čujte! Čujte!) Sicer mi je popolnoma razumljivo, zakaj deželni šolski svet tako ljubi nemške učitelje: slovenski pouk se pač ne more bolj temeljito onemogočiti, nego če se postavi trde Nemce za učitelje v slovenske šole. Potem preneha slovenski pouk sam po sebi.

Z druge strani je očitno, kako se protežujejo nemški učitelji in posebno tisti slovenski učitelji, ki se dajo zlorabiti kot renegati. Taki smejo storiti kar hočejo. Navedel bodem tu izgled, razume se zopet brez imen. Učenec N. dobil je v Globasnici po šolskem vodstvu od nemškega „schulvereina“ hlače. (Posl. dr. Ferjančič: Kaj?) Hlače. (Živahna veselost.) Učenec je bil vsprejet v utrakvistično šolo. Ker je pa od velike noči hodil v slovensko šolo, je učitelj že nekaterikrat zahteval hlače nazaj (veselost) in grozil dečku, da mu bode hlače strgal s telesa, če mu jih ne prinese nazaj prihodnji šolski dan. (Veselost) Omenjeni učenec ima samo te hlače, a ker mu mati ne more družih kupiti, se deček ne upa v šolo, ker se boji, da bi moral v sami srajci domu iti in da bi ga součenci zasmehovali. (Veselost.)

Tako počenjanje učitelja pač ne more poučno vplivati na nežno mladino, nego jo le demoralizuje. Glejte, tako govore kmetje v njih oznanilih na okrajni šolski svet v Velikovcu. (Posl. Ghon: Tega ni pisal kmet! — Posl. dr. Ferjančič: To je vse jednako, če je tudi pisal gospod, surovost je le! — Posl. dr. Fux: Če je res! — Posl. Ghon: Prosim, pokažite mi pismo!) Dam Vam to, da pregledate.

Predsednik: Prosim gospode, da ne motijo govornika.

Posl. dr. Gregorec (nadaljevaje): Drug učitelj, ki je bil vedno poslušen vsem vredbaru dež. šolskega sveta, vender ni mogel vsega dobiti, kar je hotel. Gobanc včasih slabo sliši, ni mu torej hotel dati, kar je hotel imeti. Kaj je storil? V svojem srdcu kupi revolver in se pelje v Celovec, da ustrelji nadzornika Gobanca. Na srečo se je še pravočasno brzojavilo v Celovec o nameravanem atentatu in tako preprečilo zločin. Učitelja so razorožili, a čudno, namesto, da bi ga utaknili v kriminal ali pa v blaznico, vzprejel ga je deželni predsednik v avdijenci in poslal

Vedel sem, da bi mi gospodar odstopil svojo sobo za dobro plačo, ali vedel sem tudi, koliko je nesnage in smradu noter; zato peljem otroke v sobo za pivce. Soba je bila prostorna. Pri vratih je peč za kavo, okoli so žimnice pogrnjene z odejami z ločja in velika ležišča z lahкими blazinami. Na žimnicah so spali neki tujci. V kotu je sedel bolje oblečen mohamedan in zraven njega deček kakih dvanajst let. Starec je bil bujne, dolge, pa sive brade, mračnega lica pa dolgih trepalnic; na nikogar se ni ozrl, kakor da se srdi na celi svet. Zamišljen kadi pipo, in reče kaj dečku, ki se je tresel od mraza na blazini. Mi smo gotovo zasedli eno celo stran. Blazine, odeje in vse karkoli smo imeli, da bi nas varovalo pred mrazom, nakupičili smo v kot. Krčmar prinese črno kavo in nekaj mleka otrokom; meni ni bilo do ničesar, najmanj pa do črne kave. Pazil sem na starega mohamedana, bo li že enkrat povzdignil oči. Po dolgem prestanku me vendar enkrat pogleda izpod dolgih trepalnic, in jaz ga z roko po njihovem običaju pozdravim. Starec mi z roko odzdravi in zopet povese oči. Mislil sem si, ta je bržkone človek one vrste ljudi, ki sovražijo Švabe. Kmalu pride krčmarica čer začne omilovati otroke, kako se mučijo v takšni zimi na dolgem potu. Vprašam jo, ima li kaj za otroke, bodisi tople ali mrzle

nazaj na svoje šolsko mesto. Šele pozneje so ga izročili preiskovalnemu sodišču in ga bodo bržkone proglasili blaznim.

Največjo pozornost je vzbujalo — tu se mi je dovolilo navesti imena — imenovanje učitelja Hugona Morota, šolskim nadzornikom v Št. Mohorji in da se mu je tudi dovolilo, da ustanovi tam otroški vrt. Ta mož se je jako prikupil deželnemu predsedniku in deželnemu šolskemu nadzorniku in sicer s slavnostno pesmijo, za nemški strankarski shod dne 13. novembra 1892. leta. V tej slavnostni pesmi prisopodablja Slovence na Koroškem z zmajem ali „lintvernom“, ki je v starodavnem času bival blizu Celovca in katerega so potem ubili prebivalci.

Da se potezajo koroški Slovenci z naporom poslednjih svojih sil za svoj narod, ni prav temu učitelju in ljudskemu izobrazevalcu Hugonu Morotu in v tej slavnostni pesmi pozivlje nemške sorojake na Koroškem, kar naravnost, naj Slovence, torej sodeželane svoje, kar stro in uničijo. Dottično mesto se glasi (čita):

„Es ist, als wollt'
Nun abermals der gift'ge Drache wachsen
Im Kärntner Land, Vernichtung muss ihm werden
Dem Drachenzurm, der wiederum wachsen will,
Zermalmen muss der Kärntner ihn, das merket,
Zermalmen, ja, bevor er gross geworden“.

(Čujte! Čujte!)

Ta mož, ta fanatični nasprotnik Slovencev, postal je šolski nadzornik! Gospoda moja! Kaj naj vendar Slovenci mislijo o tem, kaj naj želijo? Pač morajo misliti, da šolska oblastva in deželni predsednik mislijo istotako, kakor ta mož, da torej hočejo, da se nas stare in uniči.

Tu je pač slovenskemu prebivalstvu težko, da vidi v tacih oblastvih vredne zastopnike državne sile in Nj. Vel. cesarja (Pritrjevanje), kajti to pač smem trditi, da Nj. Vel. cesar neče videti nas Slovencev strtih in uničenih. (Odobranje. — Posl. Ghon: To ni naperjeno proti Slovincem, nego proti vnanjim hujskačem). To liko nemščine že razumemo.

Predsednik: Prosim, da se ne kliče vmes. Posl. dr. Gregorec: Dokler torej ostanejo razmere take, kakeršne so sedaj, posebno dokler ostane deželni šolski svet tak, kakor je sedaj, in dokler mu je na čelu sedanji deželni predsednik, ne morejo koroški Slovenci imeti zaupanja in ne morejo verovati, da se nam bode tam podelila pravica. Zatorej si usojam predlagati resolucijo, kajti v teh stvareh nam more pomoči le visoko naučno ministerstvo. (Čita:)

„Visoka vlada se pozivlje, da v vojvodini Koroški uredi javne ljudske šole, katere obiskujejo učenci slovenske narodnosti, v smislu čl. 19. drž. temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867. leta in da v to svrhu:

1. Preustroji sedanjih 84 takozvanih „utrakvističnih“ šol zares utrakvistično, da se namreč v njih slovenski materni jezik učencev rabi v vseh razredih kot poučni jezik, nemški jezik pa se kot učni predmet uči od tretjega šolskega leta, v kolikor to pripuščajo pedagoška načela;

2. naj odredi, da se sedanjih 24, povsem nemških šol v večinoma slovenskih krajih, razdeli v dva oddelka, namreč v nemške za 1316 nemških učencev in v slovenske oddelke za 3111 slovenskih učencev in da se v poslednjih pouk uredi tako, kakor se je omenilo zgoraj v točki prvi;

3. na učiteljišči v Celovci naj se ukrene vse potrebno, da se zagotovi zadosten naraščaj slovenščine v pismu in govoru popolnoma zmožnega učiteljskega osebja;

4. za slovenske šole naj se v narodnih vprašanjih objektivno misleči, pravični šolniki nastavljajo kot okrajni in deželni šolski nadzorniki. (Pritrjevanje.)

Sedaj bi le še nekaj besedi spregovoril gosp. poslancu Ghonu. (Veslost.) Govoril je dosedaj nekolikokrat jako ostro proti nam slovenskim poslancem v tej visoki zbornici; vendar ni tako zloben, kakor je videti, ali kakor se včasih dela. (Veslost.) Nasprotno. Nahajam se v prijetnem položaji, da konstatujem, da se je prav čudovito poboljšal (živahna veselost) in le želim, da bi to poboljšanje trajalo in imelo praktične posledice za Slovence. Bil je namreč tako prijazen, da je s svojim tovarišem g. posl. Kirsch-

nerjem prišel na 21. „bauerntag“ v Ledenicah; na tem shodu je imel govor, v katerem je rekel izrečno (čita):

„Mi zastopniki koroški ne želimo ničesar družega, nego, da se otroci slovenskih roditeljev nauče v šolah najprej dobro svoj materni jezik, (Čujte! Čujte!) da se pa pri tem nauče tudi neobhodno potrebnega nemškega jezika“.

To je prav lepo, in jaz sem mu hvaležen za to izjavo. To je namreč isto, kar Slovenci že od nekdanj žele, njih smotri se popolnoma krijejo s temi besedami. Zdaj pa morate še priznati, da se morajo Slovincem tudi dovoliti neobhodna sredstva, da dosežejo ta smoter in v to je potreben pred vsem drugim slovenski poučni jezik, potem slovenske knjige, slovenščine zmožni učitelji in tudi pravični šolski nadzorniki in smoter je dosežen Slovenski otroci se bodo naučili svoj materni jezik lahko in dobro, ob enem pa se tudi priučili nemščine, kakor je dejansko potrebno na Koroškem.

Gosp. poslanec pravi nadalje (čita):

„Ne smemo torej prouzročevati nepotrebne boja med nami“. (Dobro!) „Hočemo, da vlada mir med nami“.

To žele Slovenci tudi. Ta mir se da takoj doseči. Treba je le jedne besede, katero vam je zapamtiti in dejansko izvesti. Ta beseda je: Pravičnost. To je tudi potrebno pri učni upravi; ako hoče dokončati neprijetni šolski papir, mora postopati pravično in podeliti dobrote čena 19. drž. temeljnega zakona vsem narodom te države, potem se bode naselil mir, ko bode povsod vladala popolna pravica. (Živo odobravanje. — Govorniku čestitajo mnogi poslanci.)

Celjske novice.

(Sv. birma) in prva kanonična vizitacija v Celji sedanjega premil. knezoškofa, bode 1. julija t. l. — Izrazila se je mnogostranska želja, da bi ta pomenljivi praznik obhajali bolj slavnostno. V Celji posvetovali so se že razni gospodje, kako vravnati sprejem in počastiti Nj. prevzvišenost. Upati je tudi, da se okolica dostojno odzove in kar najbolj moč udeleži pri dohodu premil. knezoškofa 30. t. m. popoldne ob 3¼ uri. — Pojasnila glede vsprejema daje gosp. Dragotin Hribar v Celji.

(Slovensko politično društvo štajersko) sklicuje na dan 20. t. m. shod zaupnih mož v Celje. Pri tem shodu se bode določilo kedaj in koliko naj se skliče ljudskih shodov in kaj naj se bode obravnavalo. Odbor bode predlagal točke: a) O zadevi celjske gimnazije in vsoprednic na istej. b) Javni napisi. c) O novih davčnih predlogah. — Vabila razposlala se bodo takoj. Ker je reč zelo važna, — posebno sedaj, ko nemško židovski listi toliko kričijo in hočejo preslepiti vlado, da je vse ljudstvo Spodnjega Štajerja razburjeno in nezadovoljno — nadjamo se odziva vsih povabljenih rodoljubov. Naj se ministerstvo prepriča, da je na nasprotni strani samo mrvice nemškutarjev in nekaj nerazumnih Nemcev, katerim naša stvar itak nič mar ni; — pri nas pa tisoče in tisoče ljudstva, ki vzdržuje šolo in pošilja svoje otroke vanjo. To bode najlepši odgovor Foreggerju in Wokaunu.

(Okrajni odbor celjski) imel je dne 9. junija t. l. svojo tretjo letošnjo sejo, pri kateri se je obravnavalo 27 različnih predmetov, zadevajočih okrajne ceste in mostove. Razpisali sta se štipendiji na mariborskem učiteljišču letnih 120 gl. in na podkovski šoli v Gradci letnih 50 gl. Za nabiranje in pokončanje hroščev, katerih se je nabralo po poročilu županstev 6176 litrov, dovolil je okrajni odbor 123 gl. 52 kr. V Št. Jurij nastavila se je babica Tereza Doberšek z letno nagrado 24 gl. Prihodnja skupščina okrajnega zastopa določila se je na dan 9. julija t. l. ob 9tih dopoldne.

(Skrb za siromake). Kakor se nam iz zanesljivega vira poroča, podelilo se je vsako leto suho smrečje, s katerim se čez zimo pokrivajo rastline na mestnem zemljišču, mestnim siromakom ter se jim tako olajšala nekoliko skrb za kurjavo. Letos pa se menda to ni zgodilo, kajti najbrže čutijo potrebo, da si na tako ceni način preskrbe kurjavo tudi drugi ljudje, katerih sicer

še ne prištevamo siromakom. Vsaj to smrečje poklonilo se je letos ali pa si je sam naklonil novo pečeni gozdarski komisar, menda da ne bode — zmrznil.

(Tamburaški koncert) „Celjskega Sokola“, dne 2. t. m. vspel je prav sijajno. Zbralo se je v prostorih celjske čitalnice obilo odličnega občinstva iz Celja in okolice. Vspored obsegal je najnovejše in deloma prav težavne skladbe, od katerih moramo prav posebno omeniti „Dalmacijo, Dalmacijo!“ in „Molitva mornara“, dve krasni fantaziji od izvrstnega skladatelja V. G. Broža, kakor tudi „Intermezzo in opere Cavalleria rusticana“, sestavljeno od N. A. Gučija. Vse posamezne točke prav obširnega vsopreda prednašal je tamburaški zbor pod vodstvom g. dr. Albina Kapusa eksaktno in umetno dovršeno, tako, da bi bilo tudi muzikalično izobraženemu poslušalcu prav težko, eno ali drugo napako kritikovati. Tudi pevski zbor je, kakor vedno, svojo nalogo prav vestno izpolnil. Moramo torej tamburaškemu zboru čestitati k najnovejšemu svojemu vspehu in samo izrečemo željo, da bi nam bila v kratkem zopet prilika dan, občudovati njegove napredke. — Posebno dober utis napravile so krasne tamburašice v narodni noši. Rudeče čepice, bela obleka z višnjenim pasom. Tako je prav. Slovenci v Celji s tamburaškim zborom pokažemo svojo moč, ker nasprotniku pri vsem njegovem kričanju, kaj tacega ni mogoče.

(Kresove.) Dne 4. julija zažigali bodo na čast sv. Cirilu in Metodu kresove po Primorskem, Istri, Koroškem in Kranjskem. Gotovo tudi Štajerci ne bodo zaostali, da pokažemo svetu, kot povsod biva zavedni Slovenec.

(Pobalinstvo.) Kakor se čuje, je v noči od nedelje na ponedeljek nek zlikovec razbil steklo na vremenski hišici v mestnem parku. Da tako nesramno pobalinsko dejanje, zasluži najstrožje kazni, ni nam treba povdarjati, in uprav zaradi tega usojamo si mestno redarstvo vzbujati, da kar najstrožje zasleduje storilce, toda naj ne išče istih samo v slovenskih krogih, kakor se to doslej dogaja, ker ima že jako britko izkušnjo s spomenikom cesarja Jožefa; temveč pogleda naj se nekoliko tudi v — nemčursko gnezdo, kajti uprav v tem gnezdu dogajajo se časih reči, katere niso hvalevredne. Saj se menda še ni pozabilo bombardiranje na okoliško šolo celjsko, itd. Kaj več o priliki.

Spodnje-štajerske novice.

Tužna vest nam javlja, da je visoko častiti gospod infuliran dekan **Franc Kosar**, kanonik, hišni prelat Nj. Svetosti papeža in konsistorijalni svetnik itd. prominul v Iki, kamor je šel iskat zdravja. Rajni bil je rojen dne 10. septembra l. 1823 v Braslovcah in bil v mašnika posvečen dne 15. septembra l. 1846. Lavantinska škofija zgubila je z njim jednega najbolj skrbnih svetnikov in kanonikov, Slovenci pa značajnega in neumorno delavnega pisatelja in dobrotnika. Deleval je ne samo kot duhovnik, temveč storil vse, kar mu je bilo moč, da bi pomagal zatranemu svojemu narodu. Večni mu spomin!

(Premembe pri č. duhovščini). Župnija pri sv. Ksaveriju pri Gornjemgradu se je podelila č. g. Gr. Dupelniku, župniku pri sv. Lenartu pri Laškem.

(Kako jih bodejo) v oči redki slovenski napisi, ki se vendar še sem terti nahajajo. Na Dobrni n. pr. je na občinskem in šolskem sloopji slovenski napis; ondi se seveda v cerkvi tudi slovensko moli. O kako je to na poti dopisniku „Deutsche Zeitung“, po kateri tudi graška tetka prežvekuje, da napiše meter dolgi članek za lačne predale teh listov. Zavedni Slovenci, že vedó, kako bodo te ljudi ozdravili. Gledali bodo, da slovenski napisi ne bodo več bele vrane, ampak, da bodo skozi in skozi po slovenskih krajih, le slovenske firme, slovenski kažipoti, potlej se bodo nemčurčki že naveličali dregati v nas in naš jezik.

(V Savinjski dolini), v tem biseru štajerskem, je vedno večja narodna zavest. Dočim

tujci, nemški turisti, pota le z nemškimi napisi zaznamujejo, skrbé domačini skoro povsodi, da so tudi slovenska imena očitna. To je prav! „Ne bodimo podlaga tujčevi peti!“

(Okrajni zastop sevniški) je tudi letos kupil več brizgalk zoper strupeno roso in jih prepustil brezplačno občinam.

(Dol pri Hrastniku) Zopet bi rad cenjeni „Domovini“ nekaj poročal o naši posojilnici. Mlad je sicer ta zavod — še ni 5 mesev star — a zna že več ko do 5 šteti. Do danes je hranilnih vlog za 17983 gld. 20 kr., deležev za 934 gld. ednajsterim zadružnikom izposodilo se je 2688 gld. Vendar pa nas vznemirja misel, da bi ne bilo prav, ko bi se ustanovila še druga posojilnica v našem okraju, kajti potem bi niti ena niti druga ne imela vspeha. Saj smo bili pripravljene Dolčani pomagati, ko se je mislilo ustanoviti tak zavod drugod, a ker ni šlo tam, storili smo sami. Zato pa bi ne bilo prav podirati, kar smo težko sezidali.

(Zidanje krajevnih železnic) na Štajerskem se bode pospešilo zdaj, ko je državni zbor sprejel nov zakon o železnicih. Torej je pričakovati, da dobimo progi: „Velenje-Spodnji Dravograd“ in „Grobčno-Slatina“.

(V breški bolnišnici) bode zdravnik podučeval strežaje, kako je treba bolnikom streči in zabranjevati razširjevanje nalezljivih bolezni.

(Razširile se boste šoli), in sicer pri sv. Andražu v Slov. gor. v 3 razrednico, v Rušah v 4 razrednico.

(V Šoštanji) vstrelil se je občinski tajnik Karol Zobec, prijatelj nasprotne stranke in „zvesti“ sluga prejšnjih županov. Vzrok je baje ta, da blagajna ni v redu. — Nemški listi poročali so krivično, da se je vstrelil tajnik okr. zastopa. Zakaj ta pomota, je lahko umeti!

(Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj) ima dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne, v prostorih gospoda Ivana Kranjca v Št. Ilji pod Gradičem, svoj glavni občni zbor, s sledečim dnevnim redom: a) Pozdrav predsednika. b) Poročilo tajnika. c) Poročilo blagajnika. d) Vsprejem novih udov. e) Nasveti. Po zborovanju bode potovalni učitelj gospod Ivan Bele v trsnih nasadih gospoda I. Kranjca podučeval v cepljenji ameriških trt v zelenem stanju. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

(Za štajerske vinogradnike,) ki hoté nasaditi ameriške vinograde, je dovolila štajerska hranilnica 100.000 gld. Iz te vsote se je dozdale 550 vinogradnikom posojila 47.900 gld. Polovica posojila se izplača, ko je vinar radnik dovršil rigolovanje in se izkazal z občinskim potrdilom. Druga polovica pa se izplača takoj, ko je dovršil nasajenje ameriških trt. Pogoji za obrestovanje in vračilo posojila so jako ugodni.

(V Št. Janžu) na dravskem polju se bode šolsko poslopje za eno nadstropje dozidalo, kar bode 8400 gld. stalo. Delo se je 3. t. m. oddalo.

(Pravica je zmagala.) Preteklo je 11 mesecev odkar je vložila ljutomerska občina, ki je žalibog še v sovražnikovih rokah, proti našemu narodnjaku g. Ivanu Vaupotiču pritožbo, radi koncesije za gostilno, v stari pivarni, v prelepem logu proti Cezanjevemu. Prepotovala je ta pritožba ljutomerskih zagrizencev vsa pota; a v vseh inštancah zmagala je slovenska roka, kajti dne 31. maja dobil je g. Vaupotič odlok od c. kr. ministerstva, kateri mu dovoljuje otvoritev gostilne. In tako bode to novo pridobitev obhajali s svečanostno otvoritvijo dne 17. t. m. katera se bode vršila z godbo, petjem, s sodelovanjem cvenskih tamburašev, s tombolo in zvečer z gledališko igro. Vabimo torej vse slovenske kroge na mnogoštevilen poset, kajti ta dan kot praznik zmage ostal bi naj vsem Ljutomerčanom v prelepem spominu. Torej na mnogobrojno svidenje!

(Predrzna tatvina.) Dne 7. t. m. popoldan ob polu 3. in 4. uro, ko so imeli vsi domači za lastnim hramom na travniku s senom opravilo, ulomil je neznan tat pri posestniku in mlinarju Petru Zadravcu v Loperčicah blizu Ormoža, ter iz zaklenjene omare odnesel dve zlati uri, eno zlato verižico z medailonom, eno srebrno verižico iz ameriških novcev, eden samokres in eden par čevljičkov v skupni vrednosti nad 150 gld. — Kdor zasledi tatu in spravi nazaj ukradene

reči, dobi od posestnika 10 gld. daru. — Ura je bila ena za moške, druga tudi velika za ženske. Obe ste bili remontoir. Prva je imela rimske, druga arabske številke in črko B 809 od znotraj. □ medailon viseč na enem voglu imel je po prednji strani 18. Okt. 1892 po drugej P. S.

(Hum pri Ormoži.) V sredo dne 6. junija t. l. vršilo se je tukaj v vinogradu veleposestnika in župana g. Martina Ivanuša zeleno cepljenje vinske trte. V lepo umljivem domačem jeziku pokazal je zbranim g. Fr. Matjašič, c. kr. komisar iz Ptuj, kako je trto „zeleno“ cepiti. K temu cepljenju zbralo se je mnogo občinstva, kakor tudi odrasli šolarji, ki so se marljivo udeležili cepljenja. Po končanem cepljenju zahvalil se je g. Martin Ivanuša v imenu občinstva ter g. Anton Porekar v imenu šolarjev, g. komisarju za pouk v cepljenju. Bog daj, da bi delo dobro uspevalo, ter novi nasadi dobro rasli, kar bode gotovo zasluga ormoškega vinorejskega društva, ki tako lepo skrbi za bodočnost naših gor. —

(Na Pilštanju) imeli smo sv. Primoža dan, prav dobro obiskan sejem. Kakor se iz občinskega računa razvidi, bilo je prignane živine 1904 glav. Kupčija bila je prav živalna.

(Odlikovani Slovenci.) Zagrebško društvo za varstvo živalij je nekatere slovenske pisatelje-pedagoge odlikovalo z diplomno priznanja za zasluge, katere so si pridobili s pospeševanjem varstva živalij pōtem znanstvenih razprav in literarnih del. Odlikovani so bili: g. dr. Janko Pajk, c. kr. gimn. profesor, g. Anton Porekar, nadučitelj, g. Matija Rant, nadučitelj in g. Fran Vabič, nadučitelj.

(V Mariboru) osnovali so „Delavsko bralno in pevsko društvo“. Ustanovna slavnost bode dne 1. julija t. l. — Želimo novemu društvu najboljši vspeh. Ako je katero društvo potrebno v Mariboru, gotovo je to novo društvo.

Druge slovenske novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je od 20. aprila do 25. maja prejela te le darove: Rajni g. Josip Kržič v Borovnici jej je volil v svoji oporoki 100 gld., r. Marija Tola, najemnica v Ljutomeru, pa 5 gld. po g. notarju Antonu Šlambergerju; sl. Blaznikova tiskarna je darovala 30 iztisev knjižnice „Spomin pridnim učencem“. — Nad 100 gld. so v tej dobi družbi poslale podružnice: Moška podružnica v Sežani 169 gld. 75 kr., mej tem je 100 gld. pokroviteljine; moška in ženska v Kranju čisti dohodek veselice prirejene 3. maja t. l. na korist naši družbi v znesku 130 gld. in podružnica v Šiški 120 gld., mej to svoto 50 gld. kot prvi obrok podružnične pokroviteljine. — Pokroviteljici sta postale: Sl. posojilnica v Radovljici in ženska podružnica v Prvačini, vsaka z doneskom po 100 gld. — Dalje so družbi darovali: Sl. „Slovensko planinsko društvo“ v Ljubljani 50 gld. 20 kr. kot polovico čistega dohodka dne 13. maja prirejenega koncerta, povodom izleta „Primorskega planinskega društva“ iz Sušaka, — mej to svoto je všteto tudi darilo g. V. Globočnika, notarja v Kranju, v znesku 5 gld.; sl. hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah 50 gld.; sl. „Notranjska posojilnica“ v Postojni 10 gld.; g. Franjica Brinšek v Trnovem, zbirko 10 kron 60 vin. in sicer so darovali: gg. A. Endlicher, V. Prepinec, Josip Platner, po 2 kroni; gg. Cebin, J. Dekleva, H. Skrl, J. Zore po 1 krono, g. Požar 60 vin.; č. g. Franc Košir, kapelan v Smedniku 5 gld. 30 kr. nabrano o priliki umeščenja novega župana g. Antona Burgarja v Hrašah; g. Ivan Resman v Velenju 10 kron, ki so jih zložili zbrani očetje župani šaleške doline pri Vodētu v Velenju s slovom: „V veselji spominjajte se svojih trpečih slovenskih sester in bratov!“ g. Micika Glaser v Celju zbirko 10 kron, ki so jih darovali kot prve krone rodoljubni posestniki pri Devici Mariji v Puščavi na Pohorju in sicer: J. Korman st. 2 kroni, J. Korman ml. 1 krono, P. Korman st., P. Korman ml. in J. Bresoneli po 1 krono, J. Glaser in Micika Glaser po 2 kroni; g. Fr. Jankovič, vseučilišnik 10 kron, nabranih v malem krogu slovenskih velikošolcev o priliki promocije g. dr. Ant. Michaliča; sl. posojilnica v Pišecih 10 kron; g. J. Kranjec

v St. Ilju pri Velenju 6 kron, kot dar vesele družbe; č. g. Fr. Lekše, kapelan na Črni gori 6 kron, kot dar vesele družbe izpod Marijšberga in g. Ivan Končan v Sevnici 2 kroni 50 vin. kot dar za binško praznike od vesele družbe na Radni. — Za slovensko šolo v Velikovcu je daroval g. Slavoljub Korotanski v Celju 20 kron. Tudi tamošnja novoustanovljena podružnica, najmlajša med mnogoštevilnimi sestrami je nabrala pri prvem živahnem zborovanju izdatno svoto, Živela! — Izjavljajoč iskreno zahvalo delavnim podružnicam, sl. posojilnicam, sl. „Slovenskemu planinskemu društvu“ in vsem požrtvovalnim rodoljubom izrekamo danes nado, da se bo uprav vsled zadnjih dogodkov v Trstu veliko navdušenje občinstva do naše družbe povečalo, požrtvovalnost pa pomnožila. V to pomozi Bog! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Ljubljanski mestni svet) je sklenil, da bode napravil ulicam in trgom čisto slovenske napise; gledé napisov pri hišnih številkah, se bode pa sporazumel s hišnimi gospodarji.

(Umrl) je v Ljubljani č. g. A. Missia, brat ljubljanskega knezoškofa. Ranjki je bil rodod Ljutomerčan (od sv. Križa) in je bil duhovnik v Lebringu na srednjem Štajerskem. Zadnja leta je bil v pokoji.

(Slovenske posojilnice l. 1893) „Obrtnijsko pomožno društvo v Ljubljani (najstarejša od ranjkega Horaka ustanovljena posojilnica), je imela lani 688.183 gld. prometa in napravila 602 gld. čistega dobička ter ima že 29.665 gld. rezervnega zaklada. — Ormoška posojilnica je imela lani 491.628 gld. prometa, 2083 gld. čistega dobička in 21.506 gld. zadružnega premoženja.

(V Št. Jerneju) imajo prav potrebno društvo ognjegascev, katero pa po nepotrebnem nemškutari, ima nemško petje in nemško povelje, dasiravno bi vrli Št. Jernejčanje povelje bolj v domačem jeziku razumeli. — Napravili so tu žrebetišče, v katerem bodo žrebeta skakljala, a napis so mu napravili „Fohlenhof“; tako pri vsaki reči silijo nemškutarijo.

(Vožnja pošta iz Litije) v Novomestu je vstavljena, od kar se je otvorila železnica na Novomesto.

(Pri sv. Juriju pod Kumom) so postavili temeljni kamen novi farni cerkvi.

(Marljive kmetijske podružnice) so na Kranjskem, kajti v minulem tednu jih je imelo 11 občne zборе, v katerih so se pripravljale na občni zbor glavne družbe, ki je bil včeraj v Ljubljani.

(V Žužemberku) se bode ustanovila dekanija.

(V mokronoškem okraju) je bilo letos jako veliko neviht; 15krat je treščilo v poslopja, ki so se vsled tega vnela in zgorela.

(V Ribnici) na Dolenjskem so 7. t. m. otvorili slovesno nov vodotok; 10. junija je bil pa ondi shod (privaten?) dolenjskih pravoslavcev.

(Novomeška hranilnica) dobro napreduje. V prvem mesecu svojega obstanka je imela 64 vlagateljev, kateri so vložili 11.933 gld. 88 kr. 26. prošnjikom se je dovolilo 9.466 gld. posojila.

(70.000 klg. galice) je oddala letos kranjska kmetijska družba.

(Na krškem vojaškem strelišči) bodo letos strelne vaje sledeče dni; 5., 6., 12., 13., 16., 18., 27., 28., 30. in 31. julija ter 4. avgusta.

(Cerkvena dobrotnica). Dobrotnica gospa Hočevarjeva v Krškem, dela na svoje stroške po svojem svetu cesto do cerkve sv. Rozalije, katero bode dala tudi na svoje stroške popraviti.

(Učni tečaj za zeleno cepljenje) ameriških trt je vodil 31. maja in 1. junija v vinogradih kmetijske podružnice v Krškem, njen tajnik, g. dr. Romih. Tečaja se je udeležilo nekaj č. duhovščine, precej kmetov in učenci ondotne meščanske šole.

(Kakor bi bili v Berlinu!) Piše se nam iz Krškega: Ko je nedavno kranjski deželni predsednik, g. baron Hein obiskal Krško, in so se mu poklonili uradniki, duhovniki, učitelji, meščani — so tega gospoda vsi navedeni samo v nemškem jeziku ugovorili. Sami Slovenci so bili, pa so edino le z nemščino menda pokazati hoteli, da je slovenski narod ka-li že zrel za mater Germanijo.

(Iz Idrije) se nam poroča, da se ondi domljubi o tem posvetujejo, kako bi mestu na mestne ali državne stroške priborili nižji gimnazij. Ne rečemo, da bi to napačno bilo. Toda z ozirom na idrijske rudniške in obrtne razmere bi svetovali, da bi se odločili za šolo bolj praktične vrste, n. pr. meščansko šolo z obrtnorudniškim značajem ali nižjo rudniško šolo ali nižjo realko. Vsekako je za Idrijo premalo, da ima samo navadno ljudsko šolo. Zato se popolnoma strinjamo z naporom ondotnih domoljubov, da bi Idriji do višje šole pripomogli.

Druge avstrijske novice.

(Presvetli cesar) namerava letos obiskati južne Tirole. Za dostojen sprejem Nj. Veličanstva je mesto Trident dovolilo 5000 gld.

(Državni zbor) se je zaključil 2. t. m. Prej je še obrnaval s precejšnjo živahnostjo o tiskovnem zakonu. Veliko govora je bilo od liberalcev udi o nekem dunajskem župniku, ki je ostro pisal in govoril zoper Jude. Tudi so še volili poslanci zastopnike v delegacije.

(Novi tiskovni zakon), sklenjen od obeh zbornic državnega zbora, je nekoliko ugodnejši od prejšnjega. Časnikom ne bode več treba polagati varščine (kavcije) in prodajati jih bode smel sleherni, kdor bode imel le kakošno svobodno obit.

(Za stavbe srednjih šol in učiteljišč) v Avstriji dovoli je državni zbor 3 milijone.

(O krajevnih železnicah) je bil zadnji čas govor v državnem zboru; pri tej priliki sta se za nekatere slovenske proge potegnili slovenska poslanca Klun in Vošnjak.

(Gosposka zbornica) je potrdila od poslaniške zbornice sklenjene postavbe v sejah, ki jih je imela po zaključku poslaniške zbornice, od katere pa imata še seje dva stalna odseka, namreč davčni odsek in odsek za sodniško-pravdno postavbo.

(Goldinarški bankovci) se bodo vzeli iz prometa. Od 1. julija naprej jih cesarske blagajnice ne bodo več predajale, marveč le srebrne goldinarje in krone.

(Na Dunaji) je bila pred 8 dnevi strašanska toča z viharjem in nalivom; veliko ljudi in živali je bilo smrtno ranjenih; škode je več milijonov posebno na pobitih oknih, katerih je podrobila na tisoče in tisoče, ter lepih vrtih in nasadih.

(V Pragi) se je vsled uličnih napisov in hišnih številok unel hud boj med vladnimi organi in mestnim zastopom, katerega utegne vlada prej ko ne razpustiti.

(V Brnu) bode meseca julija češki katoliški shod.

(V Budapešti) ni mogel hrvatski ban novega ministerstva sestaviti; vsled tega je bil kralj primoran, sestavo novega ministerstva izročiti prejšnjemu ministerskemu predsedniku Wekerlu. — Res čudno!

Ogled po širnem svetu.

(Mladi srbski kralj Aleksander) bode menda potoval v Carigrad, obiskat sultana; med tem bi si pa doma oče Milan rad prisvojil veliko državne oblasti in veliko državnega denarja; po obojem zeló hrepeni, kar utegne uničiti mlado državo.

(V Italiji) so ministri zopet odstopili, ker se s poslanci ne morejo sporazumeti, kako bi državo rešili iz strašnih denarnih zadreg.

(Na Poznanjskem) so imeli Poljaki velik katoliški shod, na katerem so se posebno potegnili za svoj jezik v ljudskih šolah.

(Rusija) se je približala sv. očetu papežu; spoznavši važnost katoličanstva, imenovala je poslanca, ki pri rimski stolici zastopa ruskega carja in ruske katolike.

(V Norvegiji) se državni zbor (storting) z nova prav zeló po robu postavlja vladi in kralju, ki vlada ob enem Švedijo. Vse kaže, da tam gor na severju ljudski zastopniki niso več tako hladni, kakor je njih podnebje, in da utegne s časoma priti do ločitve Norvegije od Švedije.

(V Mandžuriji) v daljni Aziji ob meji ruske Sibirije in Kitajskega je ustaja, ki utegne Rusiji delati neprilike.

(V južni Ameriki) v republiki Sansalvadorski je ustaja in hudo vojskovanje; v nekaterih pokrajinah severo-amerikanskih zjedinenih držav, kjer je tudi marsikateri izseljeni Slovenec, se pa delavci hudo upirajo, taki, ki imajo delo, in taki, ki ga nimajo.

Dopisi.

Iz Slovegradca. Čital sem v zadnji številki cenjene „Domovine“, da naj se zaupno obrnemo na Vas, gospod urednik, kadar se nam pri poštini uradih ne bo po zakonu in naredbah ustreglo. Tiste naredbe, ki določujejo, da se imajo po vseh poštini uradih na Spodnjem Štajerskem dvojezične tiskovine rabiti, še niso našle pota do našega koticika. Kajti pri tukajšni pošti dobé se edino le dopisnice v obeh jezikih, a še te le na odločno zahtevanje; o dvojezičnih nalepkah pa ni tukaj ne duha ne sluha. Pri „ultranemškem“ trgovcu Pungarschegg-u se pa tudi dopisnice na izrečno zahtevanje ne dobé dvojezične. Naši „čistokrvni“ nemški poštini upraviteljci pa tudi zelo mrzi, če se kdo predrzne zahtevati dvojezičnih takih tiskovin. Zato so pa tudi tukajšnji Slovenci izgubili ta pogum, da ne žalijo rahločutne gospodične. — Slovegraški Slovenci so namreč zelo solidni

Tudi občinski uradi našega okraja še tavajo po srednjeveški temi Gosposki na ljubo dopisujejo do malega vse občine na oblastva v zveličavnem nemškem jeziku. Izvzete so le: Mislina, Razbor in v najnovejšem času Šent Ilj. Ostalih 13, beri: trinajst občin pa še ni razsvetilo solnce zavednosti. V srce me zaboli, kedar berem v kakšnem časniku, da ima slovegraški okraj največ udov družbe sv. Cirila in Metoda, ker je pri vsem tem v narodnem oziru najbolj zaostali okraj na Spodnje Štajerskem! Župani znajo skoro vsi nemški in tudi prebivalstvo v mestni okolici tolče kolikor toliko to hvalisano nemščino. In kedar taki učenjaki v mesto prispo, kjer so uradniki Slovenci, se ne poslužujejo materinščine! Vem, gospod urednik, da ste imeli do sedaj najboljše mnenje o Slovecih našega okraja — a ni vse zlato, kar se sveti. Seveda s tem ni rečeno, da so ti župani nemškutarji, a zavednosti, odločnosti, samozavesti, ponosa na svojo narodnost in pravega prepričanja jim še manjka. Da, ko bi imeli mi tako odločne ljudi, kakor jih imate doli pri Celji, ne napihovali bi se mestni mogotci á la Tomschegg, Pungarschegg, Pototschnigg i. dr. na takov način! Žalostna nam majka! Mnogo, mnogo dela bi imel tukaj pravi rodoljub, a žal, do sedaj je bilo bore malo takih tukaj!

Marsikdo se tolaži z upanjem na boljše čase, a resnični rodoljubi se s tem ne morejo in ne smejo. Na delo torej vse, komur je še na srci obstanek premilega nam naroda! — In ko bomo enkrat stali kakor skala mož ob možu in zahtevali naših pravic, — bode tudi poštini urad slovegraški dobil dvojezičnih nalepk!

Hajdina. Vila Vesna je zopet obiskala zemljo, ter oživila in zbudila vso naravo iz zimskega spanja, blagodejni pomladanji solnčni žarki zdramijo tudi človeštvo iz zaspanosti, dado mu novih telesnih in duševnih moči, vdihnejo mu nove ideje, ter ga ojačijo k raznim podjetjem. Tudi na nas Hajdince pomladnji dih prirode ni ostal brez vsega vpliva. Dal nam je pogum, da smo se nekoliko otresli naše mlačnosti, in to s tem, da smo si ustanovili „Kmetijsko bralno društvo“, storili vsaj prvi korak za boljše prihodnost za narodni razvoj naše farne občine.

S prijetno nado, da se bodo nekaterniki bolj ogreli za naše narodno podjetje, ter se trdneje oklenili omenjenega društva, sklical je osnovalni odbor dne 3. majnika t. l. svoje pridobljene ude k volitvi stalnega odbora. Izvoljeni so bili gg. Martin Muršec, predsednikom, Janez Grahar, podpredsednikom, Alojzij Pogrujc, tajnikom, Ivan Pavlič, blagajnikom, Andrej Šlamberger in Simon Rampl, odbornikoma.

Društvo se je naročilo na sledeče časopise: „Kmetovalec“, „Domovina“, „Slov. Gospodar“, „Mir“, „Domoljub“, „Rodoljub“, „Südst. Post“, „Dom in Svet“, „Zvon“, „Vrtec“, ter pristopilo kot ud k „družbi sv. Mohora“ in k „Slov. Matici“. Da smo si zamogli naročiti vse imenovane časopise, ter takoj začeti delovati, gre hvala bla-

gorodnemu gospodu deželnemu poslancu dr. Franu Jurteli, kateri je blagovolil pokloniti našemu društvu 6 gld., za kar si usoja odbor izreči najtoplejše zahvalo.

Časopisov imamo torej, hvala Bogu, za naše potrebe dovolj; a skušnija uči, da se sè čitanjem samo časopisov ne more doseči namen bralnih društev; neobhodno potrebne so tudi dobre knjige. A žal ravno teh nam pomanjkuje. Ker pa gmotno stanje našega društva ne dopušča si omisliti potrebno število primernih knjig, zato se hočemo ravnati po znanem izreku. „Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal.“ Sami si pa drugače ne moremo in ne znamo pomagati, kakor, da si usojamo trkati na duri blagih rodoljubov in slavnih narodnih društev, ter ponižno prositi, da nas blagovolite gmotno in duševno podpirati.

Bog daj, da bi naše društvo našlo dosti prijateljev in podpornikov, s kojih pomočjo bi zamogli vspešno delovati za vresničenje naših vzvišenih namenov: Negovanja ljubezni in vne-manja ponosa do naše mile materinščine!

Iz Dolenjskega, 26. maja 1894. Kdor je bil po svetu in je vidil na Češkem, Štajerskem itd. t. j. v imovitejših deželah našega cesarstva, kako je narod dosti bolj izveden, napreden in radi tega tudi pogumnejši; čudil se je potem če je prišel na Dolenjsko, in moral osupniti radi starinskih naprav, pa tudi o nizki ceni zemljišč, živeža v tem delu kranjske dežele. Vse to kar smo tu videli in o čemur se prepričali, nikakor ne sodimo za slabo, nego za dobro, stare navade za lepe, ljudstvo za dobročutno, pošteno in vse-skozi še slovensko in zato se ravno bojimo, da bo odslej, ko bo „kulturträger“ po Dolenjskem zažvižgal, vse to lepo, dobro in slovensko minulo in da bi „Südmärk“ tudi tukaj pričela slovensko zemljo razjedati in golcati, zlasti, ker je taista cenejša nego v Koroški, Štajerski i. dr.

Znano nam je, da je v drugih slovenskih deželah fantov in deklet, ki premorejo po tri do pet tisočakov in bi se radi ženili, odnosno možile, ali — v tuje hiše se nečejo, za kupiti pa zemljišča in hiš ni, ker niso na prodaj. Torej podvizaj se „Slovenski jez“ in pridi na Dolenjsko, pokupiti zemljišča pod roko ali ona, ki so v „Laibacher Zeitung“ naznanjena kot po javni dražbi na prodaj, sicer bo „Südmärk“ prihrumela in nam najlepše kraje odvzela in to bo dobiček od sicer pozdrava vredne železnice, ki se je po 30letnih prošnjah vendar le enkrat in sicer 31. maja t. l. odprla do Novega mesta.

Še enkrat rečemo: „Dobro došli slovenski kupci!“ in zabranite širjenje tujega, nam sovražnega življa, ker bode tu na domačih tleh lahko dobro živeli in življenja se veselili.

Ljubomir Dolenjski.

Književnost.

(Početni nauk o petji za ljudske šole). Po R. Weinwurmju sestavil Anton Nedved Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayer in F. Bamberg. Marljivi skladatelj je s tem malim delcem gotovo ustregel učiteljem, ki se imajo baviti s poukom petja na ljudskih šolah. Weinwurmova metoda po lahko umljivih izgledih vzbuja v mladih učencih čut za takt in ritmiko, ki se ga tolikrat pogreša celo pri izurjenih pevcih. Otroci si po tej metodi navadijo igranje spoznavati dolžino in veljavo posamičnih not najprej v vajah z jednim glasom, katerim so pridejane pozneje razne pesmice. Vseh vaj in pesmic je 151, v katerih je obseženo vse, kar je neobhodno potrebno vedeti mladim učencem. Cena knjižici je 20 novč.

(Vaje v petji), zložil Anton Nedved, tiskala in založila pl. Kleinmayer in Bamberg. V tem obširnejem delu, katero je skladatelj, kakor pravi v opombi, sestavil po raznih priznanih dobrih virih, a pridejal tudi mnogo izvornih vaj, navaja v kratkem uvodu bistvene stvari in nekatere važnejša pravila o dobrem petju, za katero stroko je gotovo veljaven, ker se je sam mnogo bavil s petjem in bil sam pevec. Predvaje seznanjajo učenca z dolžino not, potem pridejo vaje v raznih intervalih, ki so prav umestno prirejene tudi za vaje v solfegiranju. Mej vajami v intervalih so uvrščene vaje v lestvicah navzgor in navzdol in pridejane so tudi pesmice, v

katerih se prijetno pretrga suhoparni teoretični pouk, ki bi učenca utegnil utruditi. Slede vaje v $\frac{3}{8}$ in $\frac{4}{8}$ taktu, tonovi načini v duru in molu in dotične lestvice, katerim je zopet pridejano primerno število k vsaki točki pripadajočih pesmi. Poslednjič so vaje v sinkopah in dinamiških znakih in nekoliko dvoglasnih vaj in dvoglasnih kánonov. Vse delo obseza 88 strani v osmerki in podaja učencu in učitelju bogato tvarino, katero naj bi prav marljivo uporabljali, tako se boče najlepše dosegel namen skladatelj, da se vedno bolj širi lepo petje v Slovincih, ki so posebno nadarjeni za to. Cena knjigi je 60 novč.

(Izvestja muzejskega društva za Kranjsko.) Urejuje Anton Koblar. Sešitek 2. prinaša na prvem mestu nadaljevanje korenite razprave „Grobščice pri Sv. Luciji blizu Tolmina“, popisal prof. S. Rutar, potem za poznavanje naše minulosti jako važni spis „Regesti k domači zgodovini“, iz peresa dr. Fr. Kosa, interesantno kulturno zgodovinsko študijo „K obrtni politiki 18. veka, spisal prof. Jos. A. Pih ter nadaljevanje dobro znanih „Drobtinic iz furlanskih arhivov“, nabral A. Koblar. Mej „Malimi zapiski“ čitamo tri zanimive razprave; P. R.: Prazgodovinske najdbe na Kranjskem l. 1894.; — V. L.: Francoske kroglice v Ljubljani; — Imenitni birmanci v Ljubljani l. 1600.

(Pedagogiška knjižnica.) Izdaja „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.“ 1. zvezek Jana Amosa Komenskega „Didaktika“. Prevel Jernej Ravnikar, nadučitelj v Ljubljani. Knjižgotiskarna R. Miličeva. 1893. Str. 155. Komenskega „Didaktika“ je tako slavno delo, da o njega vrednosti ni treba govoriti. Ni dvoma, da bo tudi slovenskim učiteljem ta knjiga veliko koristila. Ravnikarjev prevod je skrbno izdelan in se bere jako gladko. Bodi lična knjiga vsem pedagogom tople priporočena.

(„Slovenska knjižnica.“) Snopič 16. prinaša dve izredno lepi in posebno srečno izbrani povesti: „Turopoljski top“, hrvatski spisal August Šenoa, poslovenil Peter Medvešček, in „Dvojboj“, iz zapiskov prijateljevih, češki spisal Svatopluk Cech, poslovenil J. M. Frankovski. — V 17. snopiču pa se pričenjajo „Izbrani spisi Václava Kosmáka. Upamo, da si je „Slovenska knjižnica“, ki nam je v šestnajstih snopičih podala že toliko odbranega berila, pridobila vsaj toliko naročnikov, da je nadaljne izdajanje zagotovljeno. Cena je tako malenkostna, da se lahko vsakdo naroči. — Snopič 17. pa obsega izbrane spise Václava Kosmáka (českega pisatelja).

(Varujte naše koristne ptice) glada in mraza in nastavljajte jim valilnice. Prošnja in opomin do šolske mladine z navodom, kako pripravljati ptičja krmilišča in valilnice. Sestavlil Fran Vabič, nadučitelj v Runču bl. Ormoža. Ta drobna knjižica je izišla (v Hribarjevi tiskarni) zdaj že v 3 natisu v slovenskem jeziku, in še v nemščini. Pisano je to 22 strani obsegajoče delce v prav ljubkem, lakko umljivem, mladini primernem jeziku, s katerim vrli pisatelj ogreva otroška srca k ljubezni do nežnih in koristnih ptičic. Obilo slik in sličic ter knjižničnih okraskov povečuje vrednost bukvic. Cena 1 iztisu je 15 kr., 10 komadom 1 gld. 20 kr., 50 komadom samo 5 gld. itd.

Velika elegantno meblirana soba

za dve osebi v visokem pritličju z razgledom na ulico in posebnim vhom, oddati je čez poletje v najem. — Kje, pove iz prijaznosti upravništvo „Domovine“.

Oznanilo.

Okrajni štipendij, letnih 120 gold., se boče oddal nemu učencu iz celjskega okraja na mariborskem učiteljskem. Istotako tudi štipendij po 50 gld. za obiskovanje podkavske šole v Gradcu.

Prošnjiki naj vložijo dotične prošnje do 20. junija 1894 pri okrajnem odboru v Celju.

Okrajni odbor v Celju, dne 9. junija 1894.

(97) 1—1

Načelnik: dr. Jos. Serbec.

Dečka močnega in zdravega, sprejme za pekovskega učenca Josip Achleitner v Celji. (92) 3—2

Javna zahvala.

Jaz, zdolej podpisani Aleš Brank, imel sem svoja poslopja pri „ogrsko-francoski“ zavarovalnici „Franco-Hongroise“ proti požaru zavarovana.

Dne 10. maja t. l. uničil mi je požar zavarovano poslopje, in ker mi je omenjena zavarovalnica po njenem glavnem zastopu v Ljubljani, zavarovalno vsoto točno in brez vsakega odbitka izplačala, veče me dolžnost taisti mojo presrečno zahvalo izreči in jo vsakemu najtoplejše priporočiti.

Skaručna, dne 7. junija 1894.

(98) 1—1

Aleš Brank, m. p.

Hiša v Celji

Šolske ulice št. 3, lepa, v popolnoma dobrem stanju, jednonadstropna, deloma hišnega davka prosta, s kopalščem v Savinji in lepim vrtom se proda, pod ugodnimi pogoji. — Natančneje pove upravništvo „Domovine“. (96) 1—1

Velika nova živinska sejma

se bočeta vršila vsako leto na Ljubnem v Savinjski dolini, dne 24. junija in 26. avgusta, oziroma dan pozneje, kadar je ta dneva praznik, na kar se kupci in prodajalci opozorijo, kajti nadejati se je obilo živine. — Mestnina se ne bo zahtevala. (89) 2—2

Tržko-občinski urad Ljubno.

Podobe „Sv. družina“

v okvirih in brez njih, v črnem in barvotisku, po vsih cenah pri

D. Hribarju v Celji.

Občinski tajnik

za tržko občino šoštanjsko, sprejme se takoj. Pogoji: Zmožnost slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Znanje vodstva okr. bolniške blagajne in samski stan.

Obškodnina: 30 goldinarjev mesečne plače, prosto stanovanje, razsvetljava in kurjava.

Županstvo v Sošanji, 8. junija 1894.

(79) 1

F. Rajšter, župan

Na prodaj je nova hiša, 8 let še davka prosta; k hiši spada 500 □ sežnjeve obsejane zemlje. Hiša leži pri Teharjih in je zelo pripravna za vsako porabo. Dobiti je za ceno 1600 gld., od katerih lahko 542 gld. ostane vknjiženo in se počasi amortizuje. — Več pove **Jožef Krautberger**, mašinst v parni žagi v Celji. (80) 2—1

Za sv. birmo priporočam veleč. duhovništvu in starišem

mašne in molitv. knjige

v papir in platno vezane po 15, 25 in 35 kr. v usnje vezane po 40, 60, 70, 85 in 95 kr., gl. 1— in 1-25, v usnje vezane s koščenim križem po 95 kr., gl. 1-20, 1-50, 1-80 in tudi finejše in elegantno vezane.

Zunanja naročila vrše se takoj in natančno.

D. Hribar v Celji.

Kose, kose, kose!

Adalbert Geiss

poprej Josip Širca

— trgovec v Žalci —

uljudno naznanja, da je dobil novo zalogo

najboljših kos.

Le te so iz najvlačnejšega in iz natrdnejšega jekla izdelane, so prav lahke in lepo izpeljane. Taka kosa zdrži ojstrino tako dobro, da jo treba le malokrat zopet sklepati in da lahko z njo najtrdejšo travo po 100 korakov (stopinj) neprenehoma kosiš, da si koso enkrat s kamenom nabrusil. Vsaka popisanih kos ima vsekano znamko poljedeljskega orodja in besedo „Garantie“. Slednjo tako koso, če ni dobra, zamenja Adalbert Geiss z drugo novo koso.

Kose pošiljam nemudoma po sprejemu naročbe proti poštnem povzetju. Če se 10 kos skupaj pošlato imajo, se zniža poštnina na 2 do 4 kr. za komad. Pri naročbi naj se dolgot kose naznani. Cena kos je po dolgotosti od 75 do 85 kr. za komad. (93) 3—2

Oznanilo.

Za vinogradnike! Cepljenje ameriških trt v zeleno (Grünveredlung) najbolj uspeva, kakor so vsestranske skušnje dognale, za katero požlahtnitev se pristni angleški gumi najboljše kakovosti dobiva pri

VARLEC & UMEK

trgovcih v Brežicah.

Istotako se dobi pri teh slama za vezati (Raffia Bast), škropilnice proti strupeni rosi (Peronospora-Spritzen, System Allweiller) in modra galica po najnižji ceni. (81) 3—2

Razglas.

Kraški teran

ima na prodaj

Anton Polley v Sežani na Primorskem.

Prve vrste po 20 gld. hektoliter.
Druge " " 13 " " " (95) 8-3
Tretje " " 10 " " "

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

po najnižji cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušnjo.

IG. HELLER, DUNAJ
K. Praterstr. Nr. 48.
Bogato število 181 strojev običajnih in v urejenosti in vsestranske jekla na zahtevajo lažje sadnje. Prošnja se šilje.

(71) 20—5

„ZACHERLIN“

je najznamenitejše sredstvo proti vsakoršnim mrčesom.

Znamenja izredno uplivega „Zacherlina“ so:

1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Steklenice stanejo: 15, 30, 50 kr. in 1 gld. 2 gld.; štedilec „Zacherlina“ 30 kr.

Celje:	Traun in Stiger	(70) 10—7
„	Alojzij Walland	
„	Viktor Wogg	
„	Josip Matič	
„	A. Ferjen	
„	L. Leo Hannak	
„	Milan Hočvar	
„	Friderik Jakovitsch	
„	Ferdinand Pelle	
„	Fran Zanger	
Zalec:	Adalbert Globočnik	
St. Jurij:	Fran Granditsch	
Sv. Ivan:	A. Ozinger	
Smarje:	Josip Wagner	
St. Pavel:	Norbert Zanier	
Braslovec:	Ivan Pauer	
Vransko:	Ivan Laurič	
Ljubno:	Fr. Keav. Petek	
Velenje:	Karl Tischler	
Vojnik:	Fr. Zottl	
Konjice:	Simon Herfannik	
Poljčane:	Jurij Nuscha	
„	Ferdinand Iwanus	
„	A. Schmelz	

Trbovlje: Trboveljska bratska zaloga
„ Antonija Krammer
„ Fran Pollack
„ Robert Stenovitz
Hrastnik: Alojzija Bauerheim
„ Josip Wouk
Planina: Fr. Knifč, vdova
„ Ludovik Schescherko